

Przedpłata:
(za egzemplarze nieobowiązkowe)
Miesięcz. 250 mk.

ORĘDOWNIK URZĘDOWY

powiatów Krotoszyńskiego i Pleszewskiego

wychodzi we wtorki i piątki.

ADMINISTRACJA: DRUKARNIA POLSKA — KROTOSZYN, UL. KOŹMIŃSKA 16. TELEFON L. 47.

REDAKCJA DZIAŁU URZĘDOWEGO — STAROSTWO W KROTOSZYNIE — TELEFON 60.

Cena ogłoszeń:
za wiersz milimetr. lub jego miejsce 150 mk.,
mil. wiersz reklamy 180 mk.

Dział urzędowy.

Obywatele Rolnicy!

Obok różnych kłesk nkonomicznych, spowodowanych długotrwałą wojną najgroźniejszą może kleską dla rolnictwa są choroby zaraźliwe, zwierzęce które zapuściły głębokie korzenie na ziemiach polskich, powodując nieobliczalne wprost straty w inwentarzu żywym. Obecnie po zlikwidowaniu zarazy księgosuszowej z poszczególnych chorób zaraźliwych zwierzęcych na pierwsze miejsce wybiła się jedna z najgroźniejszych zaraz zwierzęcych, uniemożliwiająca zupełnie rozwój hodowli bydła rogatego, t. j. zaraza płucna. Statystyka notuje niezwykle rozszerzenie się tej zarazy w Województwach: Poznańskim, Warszawskim, Lubelskim, Białostockim, Kieleckim, Łódzkim, Nowogrodzkim i Poleskim. W wymienionych powyżej Województwach zarejestrowano urzędowo 500 punktów zarazy płucnej u bydła rogatego. Sporadyczne wypadki tej zarazy zdarzały się także w Województwach: Krakowskim, Tarnopolskim i Lwowskim. Ponieważ dalsze rozszerzenie się tej zarazy grozi zupełną zagładą krajowej hodowli bydła, Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr. Państwowych musi przeprowadzić planową i systematyczną akcję, mającą na celu stopniowe opanowanie zarazy płucnej.

Jednak akcja rządowa podjęta w tym kierunku nie wyda należytych rezultatów jeżeli Wy obywatele Rolnicy należycie jej nie poprzecie. Ministerstw Rolnictwa i D. P. wzywa Was przeto Obywatele Rolnicy, abyście zastosowywali się ściśle do wszelkich zarządzeń, wydawanych przez urzędowe organa weterynaryjne na mocy obowiązkowych ustaw weterynaryjnych.

Niejednokrotnie zarządzenia te będą bardzo przykre, Ministerstwo Rolnictwa i D. P. zwraca jednak

uwagę, że tylko ściśle ich wykonywanie pozwoli nam rychło oczyścić kraj z zarazy.

Jedynym skutecznym środkiem walki jest wybijanie sztuk ckorých, podejrzanych o chorobę, a nawet podejrzanych o zarażenie się tą chorobą t. j. pozornie jeszcze zdrowych lecz które zetknęły się z osobnikami chorymi. O ile przeto organa działające z ramienia Rządu zarządza wybicie Waszego bydła, poddajcie się bez szemrania temu zarządzeniu, tem więcej że władze otrzymały polecenie, aby za zabite sztuki bydła wypłacały Wam najrychlej stosowne odszkodowanie, względnie różnicę między ceną szacunkową a kwotą otrzymaną ze sprzedaży części sztuki, nadających się do użytku.

Głównym warunkiem powodzenia akcji Rządu, obok bezwzględnego posłuchu dla władz, jest jaknajrychlejsze ujawnianie nowych ognisk zarazy. Ministerstwo Rolnictwa i D. P. prosi Was przeto Rolnicy, abyście o każdym wypadku zachorowania bydła wśród objawów wzbudzających podejrzenie zarazy płucnej donosili natychmiast właściwym władzom i aż do stwierdzenia istoty choroby trzymali sztuki chore, podejrzane, a nawet pozornie zdrowe, ale które się zetknęły z chorymi osobnikami, w zupełnym odosobnieniu.

Najbardziej wpadającym w oko objawem zarazy płucnej, poza objawami dotyczącymi wszystkich chorób zaraźliwych, jako to: utrata chęci do jada, ogólne osłabienie, podniesione ciepłota ciała, — jest suchy, połączony z bólem krótki kaszel, dający się najłatwiej zaobserwować rano przy dojeniu. W dalszym przebiegu choroby występuje utrudniony oddech tak, że chore zwierzę, chcąc sobie ulżyć, rozkracza szeroko przednie nogi, cofając łokcie na zewnątrz, rozszerza nozdrza i z objawami bólu wciąga powietrze do płuc. Skóra

staje się sucha, włos traci połysk i jest nastroszony. Wydajność mleka zmniejsza się zaraz od początku choroby, spadając nawet u bardzo mlecznych krów do pół kwatkerki dziennie. — Przed śmiercią występuje zupełny brak sił i ogólne wyczerpanie ustroju. W ostatniej chwili oddychanie staje się coraz trudniejsze, a kaszel do tego stopnia męczący, że zwierzęta starając się schwytać powietrze wyciągają szyję i wreszcie giną. Krowy cielne w tym czasie często ronią.

Kto zatai sztukę chorą, ten nie tylko wyrządza krzywdę swemu sąsiadowi, swojej wsi i Państwu, ale przedewszystkiem sobie. O ile bowiem właściciel doniesie władzom o pojawieniu się choroby, to Rząd wypłaca odszkodowanie za bydło wybite, natomiast w razie niezgłoszenia zarazy i po ujawnieniu jej przez władze, bydło chore i podejrzane zostaje wybite bez wypłaty odszkodowania, a właściciela pociąga się nadto do odpowiedzialności karnej.

Panowie Wojewodowie wydali ze swej strony jaknajdalej idące i jaknajenergiczniejsze zarządzenia, mające na celu ochronę bydła od tej strasznej zarazy, lecz wszelkie zarządzenia władz nie odniosą pożądanego skutku, jeżeli Wy sami, Rolnicy, nie zrozumiecie grozy położenia i władzom nie przyjdziecie z pomocą.

W szczególności powinien każdy właściciel bydła przestrzegać ściśle następujących wskazówek:

- 1) o zachorowaniu choćby tylko jednej sztuki na zarazę płucną lub o najlżejszych nawet objawach, wzniciających podejrzenie tej zarazy donieść — jak to już wyżej wspomniiano — natychmiast właściwej władzy.
- 2) Przestrzegać jaknajskrupulatniej zarządzeń organów urzędowych.
- 3) unikać, o ile możliwości, stykania się bezpośredniego lub pośred-

niego z obcem bydłem a przede-
wszystkiem pasania bydła na wspólnych pastwiskach.

4) przewietrzać dokładnie stajnie i trzymać je stale w jaknajwiększej czystości, a od czasu do czasu zmywać żłoby ługiem gorącym, podłogi zaś i ściany bielić świeżo ugaszonym wapnem,

5) unikać zbędnego nieraz uczęszczania z bydłem na targi i jarmarki,

6) nie wprowadzać nigdy sztuk zdrowych do obejścia, w którym przebywały sztuki chore, przed przeprowadzeniem desynfekcji, gdyż zaraża się i padną lub trzeba je będzie wybić.

Walka z zarazą płucną bydła rogatego, to jedno ogniwo w ogólnem dążeniu do utrwalenia podstaw ekonomicznych Rzeczypospolitej, to też Ministerstwo Rolnictwa i D. P. ma nadzieję, że tak we własnym Waszym interesie, jak i w interesie Państwa nie dopuścicie Obywatele Rolnicy do tego, aby zaraza płucna rozszerzała się na większe przestrzenie kraju.

Ministerstwo Rolnictwa
i Dóbr Państwowych.

Ogłaszając tę odezwę Min. Rolnictwa, przypominamy ludności i organom policyjnym powiatu Krotoszyńskiego poprzednie pouczenia i polecenia w sprawie zarazy płucnej bydła, umieszczone w „Oreodniku Krotoszyńskim“ z 10 marca 1923 nr. 10.

Starosta Dr. Dalbor.

Wystawa rolniczo-przemysłowa w Poznaniu.

Lustracja koni przeznaczonych na powyższą wystawę odbędzie się w Krotoszynie dnia 17 kwietnia 1923 r. (w wtorek) od godz. 8 i pół do 10 i pół na targowisku obok Rzeźni Miejskiej.

Wzywam hodowców koni, aby stawili konie do lustracji, okazując jaknajwiększe zainteresowanie dla wystawy.

Krotoszyn, dnia 6 kwietnia 1923 r.

Starosta Dr. Dalbor.

Wybory i mianowania.

Gmina Wolenice wybrała na sołtysa gospodarza Franciszka Konradowego, na pierwszego ławnika gospo-

darza Franciszka Jagłę, na drugiego ławnika gospodarza Józefa Podziemka a na zastępcę ławnika gospodarza Antoniego Konradowego.

Wybór ten zatwierdzam na trzechletni okres urzędowania.

Krotoszyn, dnia 5 kwietnia 1923 r.

Starosta Dr. Dalbor.

Umieszczanie siana w pobliżu stodoł.

Z różnych stron dochodzą skargi właścicieli gospodarstw, że ich sąsiedzi mianowicie właściciele mniejszych gospodarstw ustawiają w pobliżu stodoł siano, co absolutnie nie jest dozwolone, nieprzestrzegając temsamem przepisów policyjnych. Wskutek tego olbrzymia część mąjtku narodowego wystawiona jest na pastwę płomieni staczając ludność na dno nędzy i narażając naszą instytucję na ogromne straty.

Celem zapobieżenia tym lekkomyślnym, a tak nieszcześliwym wypadkom, zarządzam jaknajsurowsze przestrzeganie odnośnych przepisów policyjnych przeciwpożarowych.

Władze policyjne i policję państwową wzywam do ścisłego nadzoru i bezwzględne karania nieobywatelskich gospodarzy, którzy dla swej wygody przekraczają w sposób niebezpieczny dla dobra powszechnego przepisy ogólne.

Krotoszyn, dnia 23 marca 1923 r.

Starosta Dr. Dalbor.
Starosta Kutzner.

Dodatki drożyniane do rent wypadkowych.

Wszyscy ci, którzy nie pobierają jeszcze dodatku drożynianego do rent wypadkowych, (U) zechcą się zgłosić z papierami do Urzędu Ubezpieczeń przy Starostwie w Pleszewie.

Pleszew, dnia 5 kwietnia 1923 r.

Starosta Kutzner.

Wyjazd do Niemiec.

Podaje do publicznej wiadomości iż p. Hermann Liebelt z Skrzypni zamierza opuścić terytorjum Polski i wyprawić się na stałe do Niemiec.

Pleszew, dnia 3 kwietnia 1923 r.

Starosta Kutzner.

Rozporządzenia innych władz.

Ogłoszenie.

Listy wyborców do Izby przemysłowo-handlowej w Poznaniu dla powiatu krotoszyńskiego będą wyłożone od dnia 11. 4. do dnia 17. 4. włącznie w lokalu Magistratu w Krotoszynie w godzinach od 8 do 12 i pół przedp.

Każdy wyborca winien dostarczyć dowodu na wykupiony patent.

Reklamacje przeciwko wpisom należy wnosić do Komisji Wyborczej przy Izbie przemysłowo-handlowej w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego 3 w przeciągu tygodnia od dnia ostatniego wyłożenia listy wyborczej. Późniejsze reklamacje bezwarunkowo uwzględnione nie będą.

Poznań, dnia 23 marca 1923.

Komisarz wyborczy.

(—) Dr. Stanisław Pernaczyński.

Dział nieurzędowy.

HURTOWNIE. DETALICZNIE.

POŃCZOCHY, BAWELNĘ,
NICI, WSTAŻKI, ZATRZASKI,
HAFTY, SZNUROWADŁA,
GUZIKI, SIATKI,
RĘKAWICZKI

polecam po cenach bardzo przystępnych.

Fr. Maciaszek,

OSTRÓW, Raskowska 6.

Telefon 112.

Korzystnie do oddania

2 wagony

papy dachowej Nr. 100

(w wysokim gatunku).

POZNAŃ, skrzynka pocztowa 100.